

13

Valtuutettu Marika Kosken aloite rekrytointisyrjinnän vastaisen verkoston perustamisesta Helsinkiin

HEL 2024-009117 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Tiivistelmä

Aloitteessa esitetään, Helsingin kaupunkiin perustetaan Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen vetämä rekrytointisyrjinnän vastainen verkosto. Rekrytointisyrjintä on Suomessa tutkimuksissa todettu ongelma. Yleisimmät syrjintäperusteet liittyivät terveydentilaan, vanhaan ja nuoreen ikään sekä etnisyyteen ja kansallisen alkuperään. Helsingin kaupunki on toiminut rekrytointisyrjinnän vastaisessa työssä jo vuosien ajan ja Työllisyyspalveluliikelaitos kartoittaa ensin tarkasti Helsingin kaupungin olemassa olevan toiminnan ja vastuut sekä olemassa olevat verkostot. Kartoituksen jälkeen työllisyyspalveluliikelaitos arvioi rekrytointisyrjinnän vastaisen verkoston perustamisen tarpeen yhdessä keskeisten kumppanien kanssa.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marika Koski ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunkiin perustetaan Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitoksen vetämä rekrytointisyrjinnän vastainen verkosto, joka pyrkii systemaattisesti vähentämään rekrytointisyrjintää yhteistyössä työmarkkinoilla toimivien tahojen kanssa.

Aloitteen perusteluissa todetaan olevan Helsingin kaupungille tärkeää, että koko kaupungin tasolla toiminnassa keskitytään työllistymisen esteiden ylittämiseen. Aloitteessa todetaan rekrytointisyrjinnän olevan yksi keskinen työllistymisen este. Aloite on liitteenä 1.

Rekrytointisyrjinnän yleisyys ja vaikutukset

Rekrytointisyrjintä on Suomessa merkittävä ongelma valtioneuvoston vuonna 2022 julkaiseman tutkimuksen mukaan. "Tavoitteena syrjimätön työelämä - Työsyrijinnän nykytila ja keinoja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi" -tutkimuksessa syrjinnän yleisyyttä tarkasteltiin syrjintäperusteittain eri survey-aineistoja hyödyntäen.

Työhaussa esiintyy tutkimuksen mukaan syrjintää hyvin laajasti eri syrjintäperusteittain. Yleisimmät syrjintäperusteet liittyivät terveydentilaan

sekä vanhaan ja nuoreen ikään. Syrjintää kohdistuu yleisesti myös etnisyyden tai kansallisen alkuperäin perusteella. Tutkimuksen mukaan ikään perustuvaa syrjintää koetaan eniten työtä hakiessa, jolloin ikäsyrjintää kokevat eniten yli 55-vuotiaat. Terveystilaan liittyvä syrjintä on rekrytointisyrjintää yleisempää työsuhteen päättämistä koskevissa asioissa. Ulkomaalaistaustaisista vastaajista lähes joka kymmenes on kokenut syrjintää työhönotto- tai nimitystilanteissa verrattuna kuuteen prosenttiin koko väestössä.

Työmarkkinoiden toimivuuden kannalta huolestuttavaa on syrjinnän kohdistuminen työmarkkinoiden kannalta lähtökohtaisesti heikommassa asemassa oleviin. Osatyökykyisten, yli 55-vuotiaiden ja vieraskielisten työllisyysasteet ovat kokonaisväestöä alemmalla tasolla. Rekrytointisyrjinnän vähentäminen edistäisi Helsingin kaupungin strategisia tavoitteita muun muassa työllisyysasteen nostamisen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseksi. Työvoiman ulkopuolella oleminen aiheuttaa inhimillistä kärsimystä, minkä lisäksi osan väestöstä pitäminen työmarkkinoiden ulkopuolella on kestäväntöntä myös yhteiskunnan toimivuuden ja kansantalouden näkökulmasta.

Helsingin toimet rekrytointisyrjinnän ehkäisemisessä

Rekrytointisyrjinnän vastainen toiminta ja yhdenvertaisen työelämän edistäminen on tunnistettu kaupunkistrategiassa Helsingin kaupungille tärkeäksi toiminnaksi. Yhdenvertaisten työmarkkinoiden edistäminen on myös yksi työllisyyspalveluliikelaitoksen toteuttaman verkostoyhteistyön tavoitteista. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirron myötä Helsingin kaupungin vastuu ja rooli työmarkkinoiden toimivuuden edistämässä korostuvat selvästi. On samalla tärkeää huomata, että työllisyyden edistäminen ja sen mukana yhdenvertaisen työelämän tavoitteiden ajaminen ei ole jatkossakaan vain työllisyyspalveluliikelaitoksen tehtävä vaan koko Helsingin kaupungin yhteinen tavoite.

Helsingin kaupunki on toiminut aktiivisesti ja vastuullisesti rekrytointisyrjinnän vastaisessa työssä jo vuosien ajan. Yhdenvertaisen ja syrjimättömän työelämän tavoitetta edistetään pitkäkestoisesti muun muassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa esitellyillä toimenpiteillä. Työnantajana kaupunki on edistänyt rekrytointien monimuotoisuutta muun muassa yleisen tietoisuuden lisäämisellä monimuotoisuudesta, anonyymilla rekrytoinnilla, kansainvälistymisellä, monikielistymisellä sekä edistämällä vammaisten ja osatyökykyisten työllistämistä. Kaupungin sisällä yhdenvertaista työelämää edistävät monimuotoisuusverkosto sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoordinaatioryhmä.

Ulkopuolisten verkostojen osalta Helsingin kaupunki osallistuu mm. valtioneuvoston rasismien vastaiseen Me puhumme teoin -kampanjaan sekä pääkaupunkiseudun aikuisten romaneiden työmarkkinoille pääsyä edistävään, Diakonia-ammattikorkeakoulun hallinnoimaan Romakohankkeeseen. Helsingin kaupunki kuuluu mm. ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta ja inklusiota edistävään Vastuullinen työpaikka -yhteisöön. Helsingin kaupunki on useampana vuonna osallistunut PingHelsingin valtakunnalliseen Muutostöissä-kampanjaan, jossa kampanjoidaan rekrytointisyrjintää vastaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyönä.

Johtopäätökset

Tehty työ ja olemassa olevat verkostot on tärkeää huomioida uuden toiminnan suunnittelussa, sillä kokonaan uuden verkoston luominen ilman uuden verkoston kiinnittymistä olemassa oleviin toimintoihin on epätarkoituksenmukaista ja voi kääntyä tavoitettaan vastaan. Yhdenvertaisten työmarkkinoiden edistäminen ja rekrytointisyrjinnän vastainen toiminta käynnistetään työllisyyspalveluliikelaitoksessa vuoden 2025 aikana kartoittamalla tarkasti Helsingin kaupungin olemassa oleva toiminta ja vastuut sekä olemassa olevat verkostot. Kartoituksen jälkeen työllisyyspalveluliikelaitos arvioi rekrytointisyrjinnän vastaisen verkoston perustamisen tarpeen yhdessä keskeisten kumppanien kanssa.

Toimivalta

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan vähintään 25 valtuutetun alle kirjoittamat aloitteet käsitellään valtuustossa. Aloitteen rekrytointisyrjinnän vastaisen verkoston perustamisesta on allekirjoittanut 12 muuta valtuutettua. Alle 25 valtuutetun aloitteeseen vastauksen antaa kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus on 24.6.2024 § 425 päättänyt, että se vastaa rekrytointisyrjinnän vastaisen verkoston perustamisesta koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Aulanko, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 34981
timo.aulanko(a)hel.fi

27.01.2025

Asia/13

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.06.2024 Koski Marika Rekrytointisyrjinnän vastainen verkosto Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano